

Huvudman

Lemshagastiftelsen
Organisationsnummer 802400-7075

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid Lemshaga akademi, Lemshagastiftelsen i Värmdö kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Lemshagastiftelsen en anmärkning avseende brister i genomförandet av de nationella bedömningsstöden i årskurs 1. Lemshagastiftelsen ska senast **den 15 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (Dnr SI 2023:5174) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Lemshagastiftelsen med organisationsnummer 802400-7075.

Syftet med denna tillsyn är att bedöma om skolor genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och med rektorn den 28 september 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Skolans specialpedagog och en av skolans speciallärare genomförde kartläggningsmaterialet i förskoleklass läsåret 2022/2023. Alla moment i kartläggningens båda delar "Hitta språket" och "Hitta matematiken" genomfördes för alla elever och färdigställdes innan höstterminens slut. För innevarande läsår 2023/2024 genomför ansvariga pedagoger i förskoleklass själva kartläggningens båda delar, förutom det sista momentet i "Hitta språket", där de enligt lärare och

rektor ska ta hjälp av specialpedagog. Detta arbete är påbörjat men ännu inte avslutat.

Lärare i årskurs 1 genomförde de nationella bedömningsstöden i svenska och matematik läsåret 2022/2023. Alla moment i det nationella bedömningsstödet i taluppfattning genomfördes under både höst- och vårterminen med samtliga elever. I läs- och skrivutveckling genomfördes momentet "Läsa" med alla elever under både höst- och vårtermin, medan momentet "Skriva" endast genomfördes med eleverna under vårterminen.

Lärare i årskurs 3 genomförde de nationella proven i svenska och matematik inom ramen för provperioden vårterminen 2023. Alla elever genomförde samtliga delprov.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet (dnr 2019:567) och kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande (dnr 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningstillfällen under höstterminen (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, SKOLFS 2019:16).

I årskurs 1 i grundskolan ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (dnr 2019:563) användas i ämnena svenska och svenska som andraspråk och Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (dnr 2019:564) användas i ämnet matematik. För varje elev ska läraren använda bedömningsstöden vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen och 2 – 4 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan, SKOLFS 2016:66).

I årskurs 3 i grundskolan ska nationella prov genomföras på vårterminen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Ett nationellt prov består av flera delprov som samtliga ska genomföras under en viss period, vilken för läsåret 2022/23 var den 13 mars till och med den 17 maj 2023 (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen och 5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att lärarna inte genomfört momentet ”skriva” i det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling för årskurs 1 under höstterminen. Detta utgör en brist, då det framgår av Skolverkets föreskrifter att samtliga delar av bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling ska genomföras under både höst- och vårtermin.

Det framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av obligatoriska kartläggningsmaterialen i förskoleklass och de nationella proven i årskurs 3.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Lemshagastiftelsens verksamhet vid Lemshaga akademi uppfyller inte författningarnas krav vad gäller genomförandet av de nationella bedömningsstöden i svenska och matematik i årskurs 1. Utredningen visar att bristen enbart gäller *ett* moment i *en* del av bedömningsstöden vid *ett* avstämningstillfälle. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Lemshagastiftelsen en anmärkning.

Delområden utan brister

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Elevernas resultat på kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov läsåret 2022/2023 diskuterades vid samråds- och analysmöten där både lärarna och skolans specialpedagog deltog. Både lärare och specialpedagog uppger att de vid dessa möten diskuterade alla enskilda elevers resultat och bedömde elevernas kunskapsutveckling.

Ansvariga lärare utarbetade extra anpassningar i svenska och matematik i dialog mellan den specialpedagogiska kompetensen. Extra anpassningar som sattes in för eleverna inkluderade bland annat extra träning på vissa moment tillsammans med specialpedagog eller speciallärare, samt extra lästräning. Extra anpassningar sattes in både för de elever som uppvisade indikation samt för de elever som befarades inte nå kriterierna för bedömning. Samråd kring- och uppföljning av extra

anpassningar i svenska och matematik skedde vid regelbundna avstämningar som arbetslaget och den specialpedagogiska kompetensen deltog i varje vecka.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 (3 kap. 4 § första stycket skollagen).

Ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen (3 kap. 4 a § 1 p. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik (3 kap. 4 a § 2 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektorn framgår följande.

I slutet av läsåret 2022/2023 genomförde lärarna, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, en uppföljning av de extra anpassningar som givits till eleverna i förskoleklassen och årskurs 3. Resultaten av denna uppföljning dokumenterades och överlämnades till mottagande lärare i årskurs 1 respektive årskurs 4. Överlämningen skedde vid ett möte där överlämnande lärare träffade mottagande lärare tillsammans med den specialpedagogiska kompetensen.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljningen enligt 4 b § (3 kap. 4 a § 3 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Isabelle Brännlund har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Mattias Ryd medverkat.